

Jäljennös.

Toimitusmiesten lausunto, laadittu eräiden kiireellisten vesioikeusasiansien käsittelemisestä helmikuun 2 päivänä 1934 annetun ja huhtikuun 16 päivänä 1937 osittain muutetun lain mukaisessa täydentävässä katselmuksessa vesioikeusasiansissa, joka koskee Isohaaran voimalaitoksen rakentamista ja Kemijoen veden padottamista Kemän kaupungissa ja maalaiskunnassa.

I. Johdanto

Tie- ja vesirakennushallitus on vesistötoimikunnan pyynnöstä määrännyt kirjeellään № V-99/13.2.1957 silloisen ylimääräisen toimistoinsinöörin Simo Jaatisen toimitusinsinööriksi edellä mainittuun täydentävään katselmukseen. Kirjellään № V-21/5.1.1960 on tie- ja vesirakennushallitus peruuttanut insinööri Jaatisele antamansa määräyksen hänen siirtyessä hoitamaan toista virkaa sekä määrännyt allekirjoittaneen, ylimääräisen toimistoinsinöörin R. Savisaaren toimitusinsinööriksi ko. katselmukseen.

Maataloushallitus on helmikuussa 1957 määrännyt silloisen toimistoinsinöörin K. Niinivaaran avustavaksi insinööriksi ko. katselmukseen.

Toimitusinsinööri on 2.9.1957 kutsunut ko. toimitukseen uskottuiksi miehiksi agronomi Sakari Laajuksen Kemän maalaiskunnasta ja agrologi Erkki Könkään Rervolan kunnasta, jotka molemmat ovat silloin olleet maanjakotoimituksia varten valittuja uskottuja miehiä.

Otsikossa mainitun lain 6 §:n mukaisesta alkukokouksesta on ilmoitettu kuulutuksella, joka on ollut yleisön nähtävänä Kemän maalaiskunnan ja Kemän kaupungin maistraatin ilmoitustauluilla aikana 1.9.1957 - 17.9.1957. Jäljennökset kuulutuksesta on myös lähetetty vesistötoimikunnalle, tie- ja vesirakennushallitukselle, maataloushallitukselle, metsähallitukselle, Kemijoen Uittoyhdistykselle, Pohjolan Voima Osakeyhtiölle, maanviljelijä Otto Lääkölle sekä Kemijoki Osakeyhtiölle. Alkukokous pidettiin Kemän maalaiskunnan Liedakkalan kylässä Kemijokisuun nuorisoseuran talolla syyskuun 16 päivänä 1957. Jäljennös pöytäkirjasta on liitetty toimitusinsinöörin suunnitelmaan.

Suunnitelman nähtävänä pitämisestä ja katselmuskokouksesta on ilmoitettu kuulutuksella, joka on ollut yleisön nähtävänä Kemän maalaiskunnan ja Kemän kaupungin maistraatin ilmoitustauluilla 14 päivästä kesäkuuta 1960 16 päivään heinäkuuta 1960. Jäljennös kuulutuksesta on lähetetty vesistötoimikunnalle, tie- ja vesirakennushallitukselle, maataloushallitukselle, metsähallitukselle, Pohjolan Voima Osakeyhtiölle sekä kaikille tiedossa olleille vahingonkärsijöille. Lisäksi on kuulutus julkaistu Pohjolan Sanomissa 14.6.1960. Toimitusinsinöörin suunnitelma on ollut yleisön nähtävänä Kemän maalaiskunnan kunnantoimistossa ja Kemän kaupungin maistraatissa 29 päivästä kesäkuuta 1960 alkaen katselmuskokouksen saakka, joka pidettiin Kemän maalaiskunnan Liedakkalan kylässä Kemojokisuun nuorisoseuran talolla 14 päivänä heinäkuuta 1960 ja Kemän kaupungissa Lautiosaaren kylässä Vallitunsaareissa Pohjolan Voima Osakeyhtiön konttorirakennuksessa 15 päivänä heinäkuuta 1960. Katselmuskokouksia jatkettiin 25 ja 26 päivinä lokakuuta 1960 ja edelleen 6 päivänä kesäkuuta 1961 edellä mainituissa paikoissa. Katselmuskokousten pöytäkirjat seuraavat toimitusmiesten lausuntoa (4 viikkoa).

Toimitusmiesten lausunnon nähtävänä pitämisestä on ilmoitettu kuulutuksella, joka on pantu yleisön nähtäväksi Kemän maalaiskunnan, Kemän kaupungin maistraatin, Simon, Alatornion ja Tervolan kuntien, Rovaniemen maalaiskunnan, Rovaniemen kaupungin maistraatin, Kittilän ja Enontekiön kuntien, Kemijärven kunnan, Kemijärven kauppalan sekä Pelkos-

niemen, Sodankylän, Savukosken ja Sallan kuntien ilmoitustauluille 5 päivänä heinäkuuta 1961. Lisäksi on kuulutuksesta lähetetty jäljennökset vesistötoimikunnalle, tie- ja vesirakennushallitukselle, maataloushallitukselle, metsähallitukselle, Kemijoki Osakeyhtiölle, Kemijoen Uittoyhdistykselle, Pohjolan Voima Osakeyhtiölle sekä kaikille tiedossa oleville vahingonkärsijöille. Lisäksi on kuulutus julkaistu Pohjolan Sanomissa 2.7.1961.

Toinen vesistötoimikunta on kirjeellään № 31/9.2.1961 määrännyt toimitusmiesten pyynnöstä ja heidän esityksensä mukaisesti lääninasesori U.V. Halosen eräiden kiireellisten vesioikeusasiain käsittelemisestä helmikuun 2 päivänä 1934 annetun lain 5 §:n 2 momentin nojalla asiantuntijana avustamaan toimitusmiehiä Isohaaran voimalaitoksen rakentamisesta kalastuksen omistajille aiheutuneiden vahinkojen selvittämistä ja näitä koskevien korvausten ehdottamista koskevissa asioissa.

Tutustuttuamme aikaisempiin asiakirjoihin, täydentävässä katselmuksessa pidettyjen kokousten pöytäkirjoihin, esitettyihin korvausvaatimuksiin, toimitusinsinöörien suunnitelmaan ja siihen liittyviin asiakirjoihin sekä muuhun katselmuksen kuluessa esitettyyn, saamme me allekirjoittaneet toimitusmiehet esittää hankkeesta ja nimenomaan täydentävään katselmukseen liittyvistä seikoista seuraavaa:

II. Täydentävän katselmuksen laajuus.

Kysymyksessä oleva katselmustoimitus on luonteeltaan täydentävä katselmus, jonka tehtävänä on lähinnä selvittää ja arvioida ne ilmenneet vahingot ja haitat, joita vuonna 1948 loppuunsaatetussa varsinaisessa katselmustoimituksessa ei ole ennakolta arvaamattomina osattu ottaa huomioon. Kuitenkin ovat toimitusmiehet katsoneet tehtäväkseen myös eräiden vahinkojen ja haittojen arvioimisessa huomioon otettavien periaatteiden ja arvioissa esiintyvien yksityiskohtien tarkistamiseen, joissa on väitetty esiintyvän puutteita ja virheellisyyksiä. Varsinaiseen voimalaitoksen rakentamiseen liittyvään hydrologiseen ja teknilliseen puoleen, mikä on selvitetty aikanaan suoritetun varsinaisen katselmustoimituksen yhteydessä, ei ole täydentävässä katselmuksessa puututtu kuin joissakin tarpeellisissa kohdissa.

III. Veden padottaminen.

Huhtikuun 2 päivänä 1949 annetussa väliaikaisessa luvassa on määritelty Kemijoen veden padottaminen siten, ettei padolla milloinkaan ylitetä korkeutta NN + 12.00 m ja ettei hydrologisen toimiston asteikolla LXV: 43 ylitetä eri virtäamille määrättyjä korkeuksia. Myöskin on hakija velvoitettu padon valmistuttua koepadotuksilla ja vesimäärämittauksilla tarkemmin määrittelemään eri vesimääriä vastaavat korkeudet asteikolla LXV:43 padotuskorkeuden ollessa NN + 12.00 m.

Hakijan toimesta on edellämämainitunlaisia mittauksia suoritettu ja toimitusmiehille on toimitettu päivittäiset tiedot ajalta 1.5.1953 - 30.6.1954. Kun näistä havainnoista jätetään huomioonottamatta tilapäiset, kuten esim. jääruuhkautumista aiheutuneet poikkeamat, voidaan todeta, että asteikon LXV:43 ja Isohaaran yläasteikon korkeuserot eri vesimäärillä ovat väliaikaisessa luvassa mainittuja pienemmät eli likimain seuraavat:

Q = 500 m ³ /s	h = 0.18 m
= 1000 "	= 0.55 "
= 2000 "	= 1.43 "
= 3000 "	= 2.27 "
= 4000 "	= 3.20 "

Hydrologinen toimisto on lopettanut 12.12.1947 ko. asteikon LXV:43 havaitsemisen. Edellä esitetyn perusteella ei nähdäksemme ole syytä kytkä padotussääntöä mainittuun asteikkoon LXV:43, vaan määrätä

suurimmaksi sallituksi padotuskorkeudeksi padolla NN + 12.00 m, jolloin virtaaman suuruus määrää altaan kulloisenkin kaltevuuden.

Täydentävän katselmuksen kuluessa on rannanomistajien taholta tuotu esille, että padotusalueelle ei ole asetettu asteikkoja, joista rannanomistajat voisivat seurata vedenkorkeuden vaihteluita Isohaaran yläpuolella. Toimitusmiehet ehdottavatkin tämän vuoksi, että padotusalueelle asennetaan kolme senttimetriajaolla varustettua vedenkorkeusasteikkoa, joihin täydet metriluvut on selvästi merkitty. Yksi tulisi laitoksen lähelle padon yläpuolelle, toinen joen itärannalle Ilmolan kylän kansakoulun kohdalle ja kolmas Liedakkalan kylään Osuusliike Kemenseudun myymälän kohdalle.

IV Puutavaran uitto.

Vesistötoimikunnan 2 päivänä huhtikuuta 1949 antamassa päätöksessä, joka koskee väliaikaisen luvan myöntämistä Kemijoen vedenpinnan padotamiseen korkeuteen NN + 12.00 m, määritellään lupaehtojen viidennessä kohdassa Pohjolan Voima Osakeyhtiön velvollisuudet puutavaran uittoon nähden. Tämän mukaan "on vesilaitoksen omistajan rakennettava ja kunnossapidettävä sekä korvauksetta puutavaran uittoon käytettäväksi luovutettavariittävän pitkä ja laaja sekä muutoinkin tarkoitustaan vastaava liikkuvalla syöttösuppilolla varustettu uittoruuhi, jonka kuljetuskyky ylavedenpinnan vaihteluista riippumatta on vähintään 10.000 tukkia tunnissa." Lisäksi on vesilaitoksen omistajan rakennettava riittävän pitkät ja tehokkaat paalutuksilla kannatuksilla tuetut johto- ja syväpuomit uittotavaran ohjaamiseksi uittoruuhien ja uittoon käytettävän jääaukon sekä voimalaitoksen ynnä padon suojaamiseksi uiton aiheuttamilta vahingoilta ja pidettävä ne kunnossa.

Kemijoen Uittoyhdistyksen ja Pohjolan Voima Osakeyhtiön välillä on 25 päivänä toukokuuta 1954 tehty sopimus, jossa on määritelty kummankin osapuolen velvollisuudet uittoon nähden Isohaaran voimalaitoksen kohdalla. Jäljennös sopimuksesta liitetään oheen (liite 4). Sopimuksen ensimmäisessä kohdassa on sovittu puolin ja toisin kaikista saamisista ajankohtaan 31.12.1953 asti. Sopimuksen toinen kohta kuuluu seuraavasti: "Kaikki laitteet, mitä Isohaaran voimalaitoksen nykyisillään ollessa mahdollisesti vastaisuudessa tarvitaan uiton tarkoituksenmukaista suoritusta varten, kustantaa uittoyhdistys ja huolehtii niiden rakentamisesta ja kunnossapidosta niin, että siitä ei aiheutu haittaa voimalaitokselle. Isohaaran voimalaitoksen olemassaolon vaikutus vastaisten uittokustannusten määrään ei aiheuta korvausvelvollisuutta puolin eikä toisin."

Heinäkuun 14 päivänä 1960 pidetyssä katselmuskokouksessa esitettiin Kemijoen Uittoyhdistyksen puolesta vaatimus, että 2.4.1949 annetussa väliaikaisessa luvassa hakijalle asetetut velvoitukset pysytetään lopullisessa luvassa, sillä väliaikaisessa lupapäätöksessä mainitut laitteet eivät Kemijoen Uittoyhdistyksen käsityksen mukaan sisälly niihin laitteisiin, jotka on mainittu 25 päivänä toukokuuta 1954 tehdyssä sopimuksessa. Myös metsähallituksen edustaja on katselmuskokouksessa 14.7.60 pöytäkirjan liitteeksi jättämässään PM:ssä yhtynyt Uittoyhdistyksen käsitykseen mainitun sopimuksen tulkittamisessa (pöytäkirjan liite 4).

Toukokuun 25 päivänä 1954 tehdyssä sopimuksessa on käytetty sanaa "laitteet". Toimitusmiesten käsityksen mukaan on Kemijoen Uittoyhdistys velvollinen huolehtimaan kaikkien sellaisten rakennelmien rakentamisesta ja kunnossapidosta, jotka katsotaan laitteiksi. Tällaisina on pidettävä mm. johto- ja syväpuomeja sekä pintavirrankehittäjiä. Sensijaan uittoruuhi syöttösuppiloineen on tulkittava lähinnä voimalaitokseen liittyväksi rakennelmäksi, jota toimitusmiesten mielestä ei voida katsoa laitteeksi. Täten jäisi siis sen kunnossapito voimalaitoksen omistajan velvollisuudeksi, mutta uiton kannalta välttämättömien laitteiden rakentaminen ja kunnossapito Kemijoen Uittoyhdistyksen velvollisuudeksi.

V. Vahingot ja haitat.

Isohaaran voimallaitoksen aiheuttamista vahingoista ja haitoista on jatkuvasti suuri osa sopimatta. Huhtikuun 2 päivänä 1949 annetus- päätöksessä on hakija velvoitettu suorittamaan ennakkokorvauksia 429:lle tilalle. Tämän jälkeen on tehty sopimuksia hakijan ja vahingonkäräjien välillä. Toimitusinsinöörien suunnitelmaan liittyvässä vahinkoarviossa on ehdotettu lisäkorvauksia yhteensä 326:lle tilalle, joskin sellaisia tiloja, joiden vahingoista ei ole sovittu, on ollut jonkin verran enemmän. Heinäkuun 16 päivänä 1960 jälkeen on tehty sopimuksia noin 100 tilan osalta. Edellä mainittuihin lukuihin eivät sisälly kalastusvahingoista korvaukseen oikeutetut.

Tähän toimitusmiesten lausuntoon liittyvistä vahinkoarvioissa maalle aiheutunut vahinko, tontin odotusarvoa vastaava korotus, puutarharvoa vastaava korotus sekä padon aiheuttama haitta on käsitelty vuoden 1948 toukokuun hintatasossa sekä muut vahingot vuoden 1960 hintatasossa. Seuraavassa käsitellään kukin katselmuksessa ilmennyt vahinkolaji erikseen.

1. Maalle aiheutunut vahinko.

Täydentävän katselmuksen kuluessa on rannanomistajien taholta tuotu esille, että pinta-alat, joihin aikaisempien toimitusmiesten vahinkoarviot perustuvat, ovat virhelliset. Tämän vuoksi on vahinkoalueiden pinta-aloja tarkistettu ennen päätystä otetuilta ilmakuvilta, joissa on ollut nähtävänä entinen rantaviiva. Todetut virheellisuudet on korjattu. Myöskin on verrattu em. pinta-aloja Peräpohjolan maanviljelysseuran verojyvitystä ja -luokitusta varten laatimiin pinta-alanlaskulistoihin, joista on voitu todeta veden alle jääneiden pinta-alojen suuruudet kunkin tilan kohdalla. Tällöin on havaittu, että pinta-aloissa on jonkin verran poikkeamia kumpaankin suuntaan, joista useimmat ovat kuitenkin vain muutamien aarien suuruusluokkaa. Nämä pienet poikkeamat johtuvat luonnollisesti mittausepätarkkuudesta ja siitä, mihin rantaviivan on katsottu ennen patoamista ulottuneen. Koska poikkeamat ovat kumpaankin suuntaan ja koska aikaisempien toimitusmiesten vahinkoarvioissa olevien pinta-alojen on katsottava olevan yhtä luotettavia kuin verojyvitystä ja -luokitusta varten laadituista luetteloista saadut pinta-alat, eivät toimitusmiehet ole katsooneet olevan syytä tämän vertailun perusteella muuttaa niitä.

Niiden tilojen osalta, joiden taholta vielä heinäkuun 14 ja 15 päivinä 1960 pidetyissä katselmuskokouksissa esitettiin huomautuksia vahinkoalueiden pinta-alojen suhteen, pyydettiin erillinen lausunto pinta-alojen mittaukseen ilmakuvilta peräytyneeltä maanmittausinsinööri Jaakko Oksaselta, joka lausunnossaan on todennut, että useimmissa tapauksissa eri mittauksissa saadut pinta-alat poikkeavat toisistaan vain pinta-alamittauksen tarkkuuden rajoissa. Muutaman tilan kohdalla hän on ehdottanut pinta-alojen tarkistamista, mikä sitten onkin suoritettu.

Katselmuksen kuluessa on myös yleisesti esitetty, että veden alle jääneiden alueiden maankäyttölajeja on aikaisemmassa vahinkoarviossa määritelty virheellisesti. Tämän johdosta on suoritettu tarkistuksia ja korjauksia edellä mainittujen ilmakuvien ja paikan päällä suoritetuissa tarkastuksissa esitettyjen tiluskorttien perusteella. Muun muassa on katsottu edellisessä arviossa parhaiksi niityiksi merkityt kuviot pelloiksi.

Toimitusinsinöörien suunnitelmassa korvauksia määriteltäessä on muuten käytetty aikaisemmassa arviossa olleita yksikköhintoja paitsi, että parhaiten peltojen osalta on hehtaarihinta korotettu 24 %:lla. Toimitusmiesten enemmistö ei katso olevan perusteltua syytä muuttaa näitä yksikköhintoja, jotka vuoden 1960 toukokuun hintatasossa ovat pellon osalta I luokassa 250.000 mk/ha, II luokassa

200.000 mk/ha ja III luokassa 160.000 mk/ha, niityn ja rantalaitumen osalta 120.000 mk/ha - 68.000 mk/ha sekä varsinaisen metsämaapohjan osalta 20.000 mk/ha.

Kemijoen veden padottamisen jälkeen on vuosien kuluessa tapahtunut monin paikoin rantojen vyörymistä, koska niiden suojaaminen on laiminlyöty hakijan taholta. Täten ovat monet maanomistajat vuosittain menettäneet jatkuvasti maata. Kaikki nämä varsinaiset vyörymät on mutattu ja lisätty menetetyyn maan pinta-aloihin. Jotta vyörymistä ei enään pääsisi vastaisuudessa tapahtumaan, ehdottavat toimitusmiehet, että altaan alueella kaikki ne rannat, joita ei vielä ole suojattu tai joissa suojaaminen on suoritettu puutteellisesti, on riittävän kärkealla kiviaineksella suojattava, ettei vyörymistä enään pääse tapahtumaan. Tällaiseen toimintaan hakija jo onkin ryhtynyt talvella 1961. Maatilojen talouskeskuksen ja tonttien kohdalla on suojausaines tasoitettava siten, etteivät esimerkiksi särmäiset kivet vaaranna tai haittaa rantaan pääsyä.

Altaan yläosassa, missä ei varsinaista vyörymistä sanottavasti ole tapahtunut, sattuvat vahingot, joita jäiden kulku keväisin aiheuttaa lähinnä rantalaitumien kulumisen ja käytön vaikeutumisen muodossa, ehdottavat toimitusmiehet korvattavaksi vuosittain siksi, kunnes Taivalkosken voimalaitos rakennetaan, jonka jälkeen tällaisia vahinkoja ei enään pitäisi ilmetä. Tällainen käytäntö on tähänkin mennessä vallinnut ja on perusteltavissa sillä, että vahingot ovat eri vuosina erisuuret. Mikäli näiden korvausten määristä ei sovita, on vahinkojen määrä vuosittain arvioitava välimiesmenettelyn mukaan..

2. Tontin odotusarvoa vastaava korotus

Toimitusinsinöörit eivät ole suunnitelmaan liittyvissä vahinkoarvioissa tehneet muutoksia vuonna 1948 toimitetussa katselmuksessa määrittelyihin korvauksiin tonttiarvon korotusta koskevalta osalta, koska ne perustuvat edellisten toimitusmiesten harkintaan silloisissa olosuhteissa. Tämä kanta on perusteltavissa, mutta toisaalta on toimitusmiesten mielestä kuitenkin nyt todettavissa, että silloiset tonttiarvoa vastaavat korotukset on arvioitu tonttien nykyisen kysynnän huomioon ottaen alhaisiksi. Tämän vuoksi toimitusmiehet ovat ottaneet asian uudestaan käsiteltäväksi ja arvosteltavaksi. Toimitusmiesten enemmistö on päätenyt seuraavanlaiseen korvausperuste en määrittelemiseen: Tontin odotusarvona tonttikelpoiselle maalle vuoden 1948 toukokuun hintatasossa on pidetty joen länsipuolella kirkonkylässä padolta Heikkilän tilaan asti 25 mk/m², siitä eteenpäin Kirkonkylän ja Liedakkalan kylän rajalle 20 mk/m², siitä edelleen Niemi-Niemelän kunnalliskotiin asti 18 mk/m² ja siitä edelleen Liedakkalan kansakoululle 15 mk/m² sekä vastavasti joen itäpuolella padolta Lautiosaaren kylän keskitalolle asti 25 mk/m², siitä edelleen Akkunusjoen entiselle suulle 20 mk/m², siitä edelleen Lautiosaaren ja Hirmulan kylien väliselle rajalle 15 mk/m², siitä edelleen Hirmulan kylän Määtän tilalle saakka 12 mk/m² ja edelleen entinsaaren eteläpäähän 10 mk/m². Akkunuskahavan alle jääneelle alueelle on arvioitu tontin odotusarvo 18 mk/m²:ksi. Mainittakoon, että indeksi ja korko huomioonottaen odotusarvot olisivat nykyhinnassa noin 89, 71, 64, 53, 43, ja 36 mk/m². Näin laskemalla saaduista summista on vähennetty vastaaville alueille saadut maatalousmaan hinnat ja jällelle jääneet summat merkitt. kohdalle "tontin odotusarvoa vastaava korotus". Täten koko sillä alueella, jolle on arvioitu tontin odotusarvoa, ovat menetety n maatalous- ja metsämaan yksikköhinnat vain näennäiset. On myös ollut harkittavana, olisiko tilakoon pienenemisestä aiheutuneiden haittojen korvaukset jätettävä pois tontin odotusarvoa omaavien alueiden osalta, mutta vähennystä ei kuitenkaan ole suoritettu, koska odotusarvo on lievä.

Suojapatojen takaisilla ja muilla alavilla alueilla, jotka vesihuollon vaikeuturisen ja vettymisen johdosta ovat menettäneet rakennuskel-
poisuuttaan, on myös arvioitu korvauksia. Korvausten yksikköhinnat on
arvioitu siten, että alueella, missä vedenpinta on välillä 0 - 1.0
maanpinnasta, on vahingon määrä arvioitu 85 %:ksi ja vastaavasti kor-
keusvyöhykkeellä 1.0 - 2.0 m 30 %:ksi edellä mainituista tontin odotus-
arvon yksikköhinnoista.

3. P u u t a r h a - a r v o a v a s t a a v a k o r o t u s.

Toimitusmiehet ovat katsoneet, että täydentävän katselmuksen yhtey-
dessä ei ole ollut edellytyksiä vuonna 1948 arvioitujen korvausten
muuttamiseen, jonka vuoksi ne on jätetty ennalleen.

4. P a d o n a i h e u t t a m a h a i t t a.

Padon aiheuttamaa haittaa koskevia muistutuksia on esitetty jonkin
verran. On kuitenkin todettava, että mainitun haitan määrittelyminen
nykyisissä olosuhteissa on vain rajoitetusti mahdollista, koska olosu-
hteet ennen padotusta eivät ole tiedossa. Tämän vuoksi ei vuonna 1948
arvioituja korvauksia ole muutettu.

5. T i l a k o o n p i e n e n e m i s e s t ä a i h e u t u - n u t h a i t t a.

Tilakoon pienenemisestä aiheutuvan haitan arvioimisen tekee vaikeak-
si se, että ei enään ole mahdollista saada tietoja kunkin tilan senai-
kaisista olosuhteista, jolloin tilakoon supistuminen on tapahtunut.
Täten ei ole mahdollista tutkia supistumishaittoja tila tilalta, niinkuin
asian tarkka käsittely edellyttäisi. Toimitusinsinöörien suunnitelmassa
onkin asia ratkaistu keskimääräisesti määrättyjen perusteiden mukaan.
On katsottu, että maanmenetyks on vaikuttanut tilaan tässä suhteessa
kolmella tavalla, nimittäin maatalousrakennusten ylimitoituksena,
maatalouskaluston mukauttamisena uusiin olosuhteisiin ja viljelijäper-
heen työtilaisuuden supistamisena. Rakennusten ja kaluston osalta on
haitta käsitelty yhteisesti. Toimitusmiesten enemmistö on katsonut
suunnitelmassa esitetyt perusteet oikeiksi.

6. E n n a k o l t a a r v a a m a t t o m a t v e t t y m i s v a h i n g o t.

Toimitusinsinöörien suunnitelmassa on ehdotettu korvauksia maksetta-
vaksi määrättyistä ennakkolta arvaamattomista vettyneistä alueista, joita
on todettu olevan Laurilassa, Lautiosaassa, Tuiskuvaaran tilalla
sekä Sipolan ja Pentinsaaren alueilla.

Kun nyt toimitusmiesten lausunnossa edellä esitetyllä tavalla on
otettu erikseen huomioon tontin odotusarvo näillä vettyvillä alueilla,
jäävät Laurilan vainio, Lautiosaari ja Tuiskuvaaran alue tästä kohdasta
pois. Sipolan alueella ja Pentinsaaren luona on vettymisen arvioimises-
sa käytetyt vahinko-%:t katsottu alhaisiksi sekä päätetty korottaa niitä
seuraaviksi: Sipolan ylempi vyöhyke 30 %, Sipolan alempi vyöhyke 60 %,
Pentinsaari 9.5 - 9.0 m 30 %, 9.0 - 8.5 m 70 % ja 8.5 m - 9.0 m 100 %.
Nämä muutokset on tehty, koska vedenpinnan on todettu pysyvän kesäaika-
nakin oletettua krokeammalla.

Talouskeskusten vettymishaitat ns. Hervan alueella on myös päätetty
korottaa 10.000 mk:ksi vuodessa, joten se on talouskeskusta kohti seit-
semältä vuodelta 70.000 mk.

7. V e d e n t a l o u s k ä y t t ö.

Toimitusinsinöörien suunnitelmassa on selostettu niitä tutkimuksia, joita on tehty pohjaveden laadussa padotuksen johdosta syntyneiden muutosten selville saamiseksi. Siinä on myöskin esitetty ne perusteet, joiden mukaan kaivojen menetyksestä veden pilaannuttua on ehdotettu korvauksia.

Katselmuskokouksissa on kuitenkin tuotu esiin, että korvausperusteet eivät ole oikeat senvuoksi, että on paljon sellaisia tontteja ja talouskeskuksia, mihin ei ole mahdollista saada hyvää vettä uusia-kaan kaivoja kaivamalla. Tällaisten väitteiden paikkaansapitävyys on ollut vaikeata todeta, koska veden laatu yleisesti Isohaaran padotusaltaan vaikutusalueella on huonoa. Toisaalta on hyvin uskottavaa, että useilla alueilla veden padottaminen on aikaansaanut pohjaveden virtauksissa sellaisia muutoksia, että veden laatu on entisestään huonontunut. Rannanomistajien taholta on esitetty vaatimuksia, että Pohjolan Voima on velvollinen tuomaan puhtaan veden niille, jotka ovat menettäneet kaivonsa.

Toimitusmiesten käsityksen mukaan kehitys olisi voimalaitoksen yläpuolella olevissa kylissä ennen pitkään yleisesti todetun pohjaveden huonon laadun ja nykyisen kehityksen huomioon ottaen mennyt siihen, että olisi rakennettu vedenottamoita ja vesijohtoverkkoja. Sopivan laatuista pohjavettä on suoritettujen tutkimusten mukaan saatavissa. On kuitenkin todettava, että pohjaveden laadussa vahinkoalueilla tapahtunut huononeminen entisestäänkin kiirehtii vesijohtoverkon rakentamista. Tämän johdosta toimitusmiehet ehdottavat, että toimitusinsinöörien suunnitelman mukaiset korvaukset pysytetään, mutta että kaikille vahinkoa kärsineille lisäksi maksettaisiin 40.000 mk:n suuruinen lisäkorvaus, koska pelkällä kaivojen korvaamisella ei vielä syntynyt vahinko kokonaisuudessaan tule korvatuksi. Toimitusmiesten käsityksen mukaan näin arvioiduilla korvauksilla on mahdollista keskimääräisissä olosuhteissa peittää vesijohtoverkon rakentamiskustannukset ilman sisäasennuksia.

Vielä on mainittava, että katselmuskokouksissa esitetyt ja maastotarkastuksissa todetut kaivot on tutkittu ja että tämän vuoksi korvattavien kaivojen määrä on lisääntynyt siitä, mikä se on ollut toimitusinsinöörien suunnitelmassa.

8. R a k e n n u k s e t.

Pohjaveden nousemisesta aiheutuneiden rakennusten liikkumisesta ja siten syntyneistä vaurioista on toimitusinsinöörien suunnitelmassa ehdotettu korvauksia. Toimitusmiehet ovat tarkistaneet nämä korvaukset ja tehneet niihin joitakin muutoksia. Katselmuskokouksen jälkeen on esitetty uusia kohteita varsinkin kellareiden osalta. Nämä on kaikki tarkastettu maastossa ja harkinnan mukaan on esitetty korvaukset.

9. A k k u n u s j o e n t u l v i e n a i h e u t t a m a t v a h i n g o t.

Toimitusinsinöörien suunnitelmassa on selostettu sitä sopimusta, mika on 14.5.1949 tehty Pohjolan Voima Osakeyhtiön ja määrättyjen maanomistajien välillä niistä vahingoista, jotka ovat muodossa tai toisessa aiheutuneet siitä, että Akkunusjoki on ohjattu uomaan pitkin suoraan Vähähaaran maapenkereen alapuolelle. Sopimuksessa ei nimenomaan mainita, että se olisi välityssopimus, mutta muotoilultaan se voidaan sellaiseksi katsoa. Vahingot on sitten arvioinut 3-henkinen lautakunta, joka kokoonpanoltaan on ollut välimiesmenettylain mukainen. Jäljennös arviosta liitetään oheen (liite 5). Arvioimislautakunta on lausuntonsa lopussa maininnut: "Ne, jotka eivät tyydy senmukaiseen korvaukseen, hakekoot virallista katselmustoimitusta vesistötoimikun-

nalta." Tämän johdosta ovat muutamat, jotka ovat jättäneet nostamatta tehdyn arvion mukaiset korvaukset, sekä monet muutkin, jotka ovat mainitun korvauksen nostaneet, vaatineet asiaa käsiteltäväksi täydentävässä katselmustoimituksessa.

Toimitusmiesten käsityksen mukaan on em. 14.5.1949 tehty sopimus sitova, joten sopimuksessa sovittua asiaa ei voida katselmuksen yhteydessä ottaa käsiteltäväksi. Täten hakijan on katsottava lopullisesti po. vahingot niille maanomistajille, jotka ovat nostaneet arviomislautakunnan määrittämät korvaukset. Niiden taas, jotka ovat jättäneet mainitun korvauksen nostamatta, tulee ottaa asia uudestaan käsiteltäväksi 14.5.1949 laaditun sopimuksen pohjalla.

Mikäli kuitenkin katsotaan, että asianomaiset ovat lisäkorvaustaan saantiin oikeutettuja, saamme omalla arvionamme esittää, että arviomislautakunnan lausunnon liitteessä ehdotetut korvaukset olisi kerrottava 1,5:llä.

Niistä vahingoista, joita on aiheutunut siitä, että Akkunusjoen vedenpinta on tulva-aikana noussut em. arviossa edellytettyä korkeammalle, on hakija sopinut erikseen vahinkoa kärsineiden kanssa. Kun Akkunusuoma 1959 on laajennettu syystä, että uona oli liettynt ja alajuoksultaan alinitoitettu, ei alunperin otaksuttu suurin vedenkorkeus tulle Akkunuksen tulva-alueella enää ylittämään.

10. M u u t v a h i n g o t j a h a i t a t,

Toimitusinsinöörien suunnitelmassa on määritelty korvauksia vahingoista, joita on aiheutunut siitä, että veden alle jääneellä alueella on ollut teitä ja aitoja, joita ei alkuperäisissä arvioissa ole otettu huomioon. Toimitusmiehet katsovat voivansa yhtyä niihin.

Ylityshaitat, mikä Kenijoen levenemisestä padotuksen yhteydessä on aiheutunut niille maanomistajille, jotka omistavat naata kunnallakin puolella Kenijokea, ovat toimitusinsinöörit suunnitelmassaan arvioineet 15.000 markaksi jokaiselta peltohehtaarilta, jotka tilalla on vastakkaisella puolella jokea kuin takouskeskus sijaitsee, sekä vastaavasti niityn osalta 7.500 mk/ ha. Ottaen huomioon, että ylityshaitan suuruuteen vaikuttaa joen levenemisestä aiheutuvien hankaluuksien lisäksi lyhytaikaisesta säännöstelystä johtuvista vedenpinnan vaihteluista aiheutuvat kulkuvaikeudet rannoille talviaikana, on toimitusmiesten enemmistö harkinnut ylityshaitan 30.000 mk/ha pellon osalta ja 15.000 mk/ ha niityn osalta.

Jotta joen ylittäminen olisi talviaikana mahdollista ehdottavat toimitusmiehet, että hakija velvoitetaan pitämään lupaehtoissa lähemmin määrätyt ylikulkupaikat kunnossa.

11. K a l a s t u s v a h i n g o t j a k a l a n h o i t o - t o i m e n p i t e e t.

Isahaaran voinalaitoksen rakentamisesta ja veden padottamisesta aiheutuneiden vahinkojen selvittämiseksi on vesistötoimikunta määrännyt lääninasessori U.V. Halosen Lapin lääninhallituksesta asiantuntijana avustamaan toimitusmiehiä. Asessori Halonen on toimittanut toimitusmiehille heinäkuun 10 päivälle 1964 päivätyn kalastusvahinkoja koskevan lausunnon, joka liitetään tähän lausuntoon liitteenä (liite6)

Lausunnon mukaan Pohjolan Voima Osekeyhtiö on katsottava ensi sijassa korvausvelvolliseksi koko kenijoen kalastukselle aiheutetuista vahingoista vaelluskalojen osalta. Pohjolan Voima Oy puolestaan on oikeutettu vaatimaan korvauksia muiden Kenijoen vesistöön rakennettavien voinalaitosten omistajilta, koska lopullisen vahingon aiheuttajina ovat olleet kaikki voinalaitokset yhdessä.

Korvauksiin oikeutettuja ovat lausunnon mukaan lohen ja taimenen osalta Isohaaran voinalaitospadon yläpuolella valtio ja Hervanputaan padon omistajat sekä padon alapuolella Kaakamon lohypadon omistajat,

Munaluotoyhtymä, Alatornion kunta, Jaakko Keltin kuolinpesä ja Herakarin kalastajat, Merisiian ja nahkiaisen osalta on lausunnossa päädytty siihen, että korvaukseen oikeutettuja ovat Kemian maalaiskunnassa, Tervolassa ja Rovaniemellä olevat kalastuskunnat, Kittilän kunnassa oleva Alakylän kalastuskunta sekä Taivalkosken ja Könkään siikapäivyydet. Niiden kauppakirjojen sisällön tulkitsemisessa, joilla vesialueet on myyty voimalaitosyhtiöille, on asessori Halonen tullut siihen tulokseen, että maanomistajat eivät ole menettäneet kalastusoikeuksiaan myydessään vesialueensa.

Valtion asettama Kemijoen rakennusvahinkokomitea on antanut toimitusmiehille lausunnon, jossa lähinnä kosketellaan kalastusvahinkoja ja niiden korvaamista. Lausunto liitetään oheen (liite 7). Lausunnossa on lohen ja taimenen osalta asetettu sille kannalle, että ns. pienpyynnin on katsottava tapahtuneen viranomaisien tietien ja valtion suostuksella, joten se on muodostunut omistusoikeuteen verrattavaksi eduksi.

Kysynys siitä, ovatko kalastuskunnat ja maanomistajat, jotka todellisuudessa ovat menettäneet niillä aikaisemmin olleet edun, oikeutettuja korvauksiin lohen ja taimenen osalta, on oikeudellinen. Toimitusmiesten enemmistö viittaa asiassa asessori Halosen lausunnossa olevaan kohtaan: "Niin taloudellisesti järkyttävää kuin lohenkalastuksen menetyks itsensä Kemijoen neljälle onkin ollut, ei tämä menetyks ole näille monille korvattavissa rahalla vesioikeuslain säännösten mukaan, ei myöskään kalateillä tai lohenviljelyllä, vaan ehkä muilla tähän asiaan kuuluvilla toimenpiteillä."

Toimitusmiesten enemmistö yhtyy niihin perusteluihin, jotka asessori Halosen lausunnossa on esitetty ja ehdottaa, että edellä mainituille oikeudenomistajille maksetaan jäljempänä lupaehtojen kohdassa 6 mainitut korvaukset.

Lisäksi toimitusmiesten enemmistö ehdottaa, että voimalaitoksen omistaja velvoitetaan ottamaan osaa kustannuksiin kalakannan säilyttämiseksi. Tämä velvoitus on katsottava kohtuulliseksi siitäkin huolimatta, että voimalaitoksen yhteyteen on jo rakennettu maataloushallituksen hyväksymä kalahissi, koska se ei ole osoittautunut tarkoitustaan vastaavaksi.

12. Työnaikaiset vahingot.

Katselmuksen kuluessa on maanomistajien taholta tuotu esiin myös sellaisia työnaikaisia vahinkoja, jotka toimitusmiesten käsityksen mukaan eivät kuulu tässä katselmuksessa käsiteltäviksi. Tällaiset vahingot olisi hakijan pitänyt korvata välittömästi niiden tapahtuttua. Näitä ovat mm. maanomistajien tilalta otetun maanaineksen korvaaminen, työn aikana aiheutetut satovahingot ja työkonneiden aiheuttamat vahingot rakenteille. Toimitusmiehet eivät ole arvioineet tällaisia vahinkoja, mutta ovat kuitenkin koonneet esiteyt vaatimukset luetteloksi (liite 8), jonka perusteella asia olisi viipymättä käsiteltävä.

VI Indeks i ja korko.

Kaikki tähän lausuntoon liittyvät vahinkoarvion on sidottu kotimarkkinatavaran yleisindeksin mukaiseen vuoden 1960 toukokuun hintatasoon. Kun korvaukset määrätään suoritettaviksi asianomaisille on otettava huomioon päätöksenantopäivän hintataso. Kaikille korvaussummille tulee sen lisäksi suorittaa 6 %:n korko siitä päivästä lukien, kun omaisuus on omistajan hallinnasta otettu, maksupäivään asti.

VII. Sanottavaa vahinkoa kärsineet tilat.

Vesioikeuslain I:n luvun 5 §:n mukaan saadaan kiinteällä padolla sulkea valtaväylä vain siinä tapauksessa, että se saattaa tapahtua tuottamatta haittaa arvokkaanpuoleiselle koskelle tai muuta sanottavaa vahinkoa kenellekään. Vuonna 1948 loppuun suoritettussa katselmuksessa ovat toimitusmiehet todenneet, että silloin tiedossa olleet vahingot huomioon ottaen ei heidän käsityksensä mukaan ole sanottavaa vahinkoa aiheutunut. Kun nyt täydentävässä katselmuksessa on ollut mahdollista ottaa huomioon myös ennakoita arvaamattomat vahingot ja haitat sekä muutoihinkin tarkistaa arvioperusteita, on toimitusmiesten käsityksen mukaan katsottava, että seuraavien tilojen omistajille on veden padotamisesta korkeuteen NN + 12.00 m aiheutunut sanottavaa vahinkoa: Lautiosaaren kylässä tilat Viheriälä II R^N:o (29.36)²⁵, Nikkola II R^N:o (29.36)²⁷, Ylitasanen R^N:o 5¹², Keski-Kestilä R^N:o 20¹⁰, ja Autio R^N:o (23.352)⁴⁰, Ilmolan kylässä tilat Rapakko R^N:o 11², Krekū 46 ja Pollola 7¹⁰ sekä tila R^N:o 9¹² (om. Osuusliike Kemenseutu), Hirmulan kylässä tilat Tuiskuvaara R^N:o 10, Keskitalo R^N:o 6⁵ ja Keskitalo 3², Kirkkohylässä tilat Seppälä R^N:o 15¹, Laurila 1⁹ ja Kallioniemi II R^N:o 12⁴, Liedakkalan kylässä tilat Ylijuntheikki R^N:o 11¹⁰, Rantaniemi R^N:o 13⁷, Niemi R^N:o 13⁸, Männikkö R^N:o 13⁹, Rannaniemi R^N:o 13¹⁰, Kallioniemi R^N:o 13¹¹ ja Herva R^N:o 15³⁵ sekä Koroiskylässä tila Sunnarborg R^N:o 10.

VIII Ehdotus lupaehtoiksi.

Senjälkeen kun Pohjolan Voima Osekeyhtiö on sopinut niiden maanomistajien kanssa, joille padotuksesta on aiheutunut sanottavaa vahinkoa ja kun muut lopullisen luvan myöntämisen edellytykset ovat olemassa ehdotamme, että lupa myönnettäisiin seuraavilla ehdoilla:

1) Vesistön poikki Vallitunsaaren kohdalle saadaan rakentaa kiinteä pato, jonka paikka on merkitty joesta tältä pohdalta laadittuun karttaan, siten, että ns. Kemijoen Vähähaara suljetaan kokonaan ja Isohaaran poikki rakennettavaan padon osaan tehdään, paitsi jäljempänä mainittua uittoruuhua varten tarvittavaa aukkoa, vielä seuraavat avattavissa ja suljettavissa olevat aukot Kemijoen länsirannalta lukien, nimitäin: turpiinikammioihin johtavat aukot, joiden leveyden ja kynnykskorkeuden rakentaja itse määrää, 4 kpl. jääaukkoja, joiden kunkin leveys on 18,3 m ja kynnykskorkeus NN + 7,0 m, ja viimeksi mainittujen alapuolelle 6 kpl tulva-aukkoja, joiden kunkin leveys on 7,0 m korkeus 5,8 m ja kynnykskorkeus NN - 7,8 m.

2) Veden putoaminen on padon tulva- ja jääaukkojen sekä suunnitellun kolmannen koneiston padossa äärimmäisenä vasemmalla olevia turpiinikammioita tarpeen mukaan avaamalla, siten toimitettava, ettei vedenkorkeus ylitä korkeutta NN + 12.00 m.

3) Vesilaitoksen omistajan kustannuksellaan suoritettava jatkuvia vedenkorkeushavaintoja vesilaitospadon eteen ja heti vesilaitoksen alapuolelle asettamalla itsetoimivilla vedenkorkeusmittareilla (limnigrafeilla) ja säilytettävä havaintoaineisto, joka vaadittaessa on esitettävä asianomaiselle viranomaiselle, Kummankin limnigrafien viereen on rakennettava kiinteä senttimetreihin jaettu vesiasteikko josta vedenkorkeus on havaittava, jos limnigrafi on epäkunnossa. Lisäksi on padotusaltaalle raleennattava Kemijoen itärahalle Ilmolan kylän kansakoulun kohdalle ja länsirannalle Liedakkalan kylän Osuusliike Kemenseudun nymälän kohdalle senttimetrijoilla varustetut asteikot. Vesiasteikkojen ja limnigrafien §-pisteet on tarkkavaakituksella määrättävä käyttämällä lähtökohtana tarkkavaakituskiintopistettä. Sen ohella on Kemijoen vesimäärä vuorokausikeskiarvoina jatkuvasti määritettävä voimakoneitten ja pataukkojen nielevän vesimäärän perusteella.

4) Uiton kelvollista toimittamista varten on vesilaitoksen omistajan rakennettava ja kunnossapidettävä sekä korvauksetta puutavaran uittoon käytettäväksi luovutettava riittävän pitkä ja laaja sekä muutoinkin tarkoitustaan vastaava liikkuvalla syöttösuppilolla varustettu uittoruuhki, jonka kuljetuskyky ylävedenpinnan vaihteluista riippumatta on vähintään 10.000 tukkia tunnissa. Uittoruuhki sijoitetaan koneaseman läntiselle puolelle ja se päätetään sopivasti vesilaitoksen alapuolella olevaan jokiuomaan.

Vesilaitoksen omistajan on huolehdittava siitä, että uiton aikana uittoruuhien kynnyksellä ja uittoruuhessa on uittoa varten riittävä vedensyvyys.

Jos uiton aikana syystä tai toisesta on pakko laskea vettä tulvaaukkojen kautta, on vesilaitoksen omistaja velvollinen järjestämään veden virtaamisen niin, että uitto tällöin voi tapahtua ilman suurempaa haittaa. Silloin kun vettä lasketaan jääaukkojen kautta tai jos uittoruuhki ei riitä uitettavan puutavaran kuljettamiseen, saavat uitteajat uittoa tarkoitusta varten aukkipidettävän jääaukon kautta, ja on joku uitolle sopiva jääaukko sen vuoksi tehtävä sellaiseksi, että puita voidaan rikkoutumatta ja ruuhkautumatta uittoa sen kautta. Tämä aukko on viimeksi suljettava.

Uittoruuhien suu on sijoitettava ja rakennettava niin, että ruuhesta syöksyvät puut ruuhkautumatta ja rikkoutumatta soluvat alla olevaan luonnonväylään. Tähän tarvittavat rakenteet on vesilaitoksen omistajan kustannuksellaan rakennettava ja kunnossapidettävä.

Liikkuva syöttösuppilo on niin mitoiltaan kuin kynnykskorkeudeltaan rakennettava Kemijoen Uittoyhdistyksen osoituksen mukaan.

Vesilaitoksen omistaja on velvollinen huolehtimaan siitä, että uiton aikana joko vesilaitoksen tai sen padon kautta lastetaan uittotoimintaa varten tarpeellisen virtauksen aikaansaamiseksi riittävä ja tarvittaessa joen sen aikainen luonnollinen virtaama.

Kaikki se, mitä edellä on sanottu, koskee myös Akkunusjoen uittoväylää siltä osin, kuin sitä siirretään uuteen paikkaan, ja sen vaikutuspiirissä.

5) Siitä vahingosta ja haitasta, minkä voimalaitos aiheuttaa kalastusoikeuden omistajille Kemijoen vesistöissä ja meressä tämän vaikutuspiirin alueella, tulee voimalaitoksen omistajan suorittaa korvausta oikeudenomistajille seuraavasti:

Valtio	40.000.000
Kemin seurakunta	160.000
Liedakkalan kylän Hervan maakirjatalon R ⁿ 15 omistajat	80.000
Kemin mlk:n Lautiosaaren kalastuskunta	107.000
" Liedakkalan "	81.000
" Ilmolan-Koroiskylän "	1.295.000
" Hirnulan "	62.000
" Alpaakkolan "	7.268.000
Taivalkosken siikapäivvyssyhtymä	6.694.000
Tervolan kunnan Ylipaakkolan kalastuskunta	5.000
" Lapinniemen "	288.000
" Koivun "	69.000
" Runkauksen "	1.000
Könkään siikapäivvyssyhtymä	16.000
Rovaniemen Jaatilan-Muurolan kalastuskunta	348.000
" Korkalon "	514.000
" Rovaniemen "	1.171.000
" Ounasjoen "	131.000
" Viirin "	652.000
" Pekkalan "	25.000
" Äutin "	144.000
" Juotasniemen "	33.000
" Saunavaaran "	28.000

Kittilän kunnan Alakylän kalastuskunta	41.000
Kaakanon lohivatokalastuskunta	4.000.000
Munaluodon kalastuksen osakkaat	3.000.000
Alatornion kunta	2.000.000
Jrako Keltin jakamaton kuolinpesä	1.000.000
Laivaniemen Tynnyrikunta	1.000.000
Antti Niemitalo	2.500.000
Martti Vinkki	1.250.000
Rantavuodin kuolinpesä	1.250.000

Lisäksi on hakijan korvattava laillisesti kalastusta Kemijoessa ja sen suulla harjoittaneille kalastajille ne Kemijoen jako- ja kalastuskuntain edustajien v. 1953 laatimaan 5.267.000 markkaan päättyvään luotteluun sisältyvät kalastuslain sallimat pyydykset ja kalastusvälineet, jotka ovat kalastuksen loppunisen vuoksi käyneet tarpeettomiksi.

Kaikille korvaussummille on maksettava korkoa 6 % siitä päivästä lukien, jolloin pyydykset ja kalastusvälineet ovat käyneet tarpeettomiksi.

Voimalaitoksen omistajan on osaltaan otettava kohtuullisella osuudella osaa kustannuksiin kalakannan säilymiseksi Kemijoen vesistöissä sillä tavalla, kuin maatalosuhallituksen kalatalousosasto määrää.

6) Suojapadon ja niiden taakse tehtävät valtaojat salaojitukset ja pumppuasemat on rakennettava suunnitelman mukaisesti ja siten, että suojapatojen taakse jääville peltomaille saadaan 1,2 metrin ja tonttimaille 1,5 metrin kuivatussyvyys kasvukauden aikana,

Jos suojapatojen ja perusnaan läpäisevyyden tai muiden edeltäpäin arvaamattomien syiden takia veden patoaminen aiheuttaa lähteellisyyttä tai pohjaveden haitallista nousumista rantamaille, on vesilaitoksen omistajan viipymättä ryhdyttävä toimenpiteisiin tämän estämiseksi tai korjaamiseksi ja korvattava sitä ennen syhtynyt vahinko ja haitta.

7) Akkunusjoen vesi on johdettava suunnitelman mukaisesti kartalle merkittyä suuntaa seuramalla ja uusi kanava mitoitettava siten, kuin siitä laadittuun pituusleikkauspiirrokseseen on merkitty, ja huolehdittava siitä, ettei uuden väylän enempää kuin kaivetun kohdan yläpuolellekaan synny vettymisvahinkoja ja että Tuhkaojan vesien johtaminen suoritetaan niin, että kuivatusolosuhteet Pentinsaaren itäpuolella eivät muutu.

8) Akkunusjoen uuden uoman yli on rakennettava asianomaisten viranomaisten hyväksymien piirustusten mukaiset sillat paalun № 1 + 45 kohdalle Kemini-Tornion maantietä, paalun № 1 + 93 kohdalle Kemini-Tervolan yhdistettyä rautatietä ja maantietä, paalun № 2 + 37,5 kohdalle Lautiosaaren maantietä, paalun № 14 + 39 kohdalle tilojen R№ 9¹⁵ ja 9¹⁷ rajalle tilustietä sekä paalun № 19 + 28 kohdalle Lautiosaaren-Kiviojan maantietä varten.

Hakijan on suoritettava Lautiosaaresta Tervolaan johtavan tien korroittaminen Ilmolan kylään kuuluvien tilojen R№ 15¹, 15⁵ ja 15⁶ kohdilla niin, että tien tasausviiva tulee korkeudekalle + 13,00 m, sekä rakennettava uudet rummut kuivatusviemäreiden johtamiseksi ko. tien alitse Lautiosaaren kylässä tilojen R№ 27¹⁷ ja Ilmolan kylässä tilojen R№ 5² ja 9¹² kohdille. Lisäksi on hakijan suoritettava Laubilan-Taivalkosken välisellä tiellä olevan Savoojan maantiesillan korroittaminen niin, että sillan laakeritaso tulee olemaan korkeudessa NN + 12,75 m. Kaikki edellä mainitut työt on suoritettava tie- ja vesirakennushallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

9) Vesilaitoksen omistajan on kustannuksellaan toimitettava kaikkien niiden padon vaikutuspiirissä olevien rajapyykkien siirtäminen, joiden siirtäminen padotuksen takia käy tarpeelliseksi, sekä myös suoritettava veden padotuksesta aiheutuvien puhelin- ja sähkölinjojen muutostyöt.

10) Vesilaitoksen omistajan on huolehdittava siitä, että liikenne hevosajoneuvoilla veden jäätäneenä ollessa on suojapenkereiden ja joen

yli mahdollinen seuraavissa paikoissa: joen itärannalla Lautiosaaren kylässä Kemlin kaupungin ja maalaiskunnan rajalla, Lautiosaaren kylässä tilojen Ranta II R^N 2³² ja Näppärä II R^N 2³⁸ välillä olevan yhteisen tien kohdalla, Hirnulan kylässä tilan Kursu R^N 12⁵ kohdalla, Hirnulan kylässä Kittilän tilan R^N 1² kohdalla, Ilmolan kylässä Kauppilan tilan R^N 8 kohdalla, Koroisten kylässä Kukon tilan R^N 6⁴ kohdalla, Alapaakkolan kylässä Alavittaniemen tilan R^N 6⁶ kohdalla sekä Alapaakkolan kylässä Rantamaulan tilan R^N 5⁶ kohdalla ja joen länsipuolella Kirkonkylässä Laurilan tilan R^N 1⁹ kohdalla, Kirkonkylässä appilan päärakennuksen eteläpuolella olevan polun kohdalla, Liedakkalan kylässä Männikön tilan R^N 13⁹ etelärajalta, Liedakkalan kylässä Osuusliike Kemenseudun myymälän R^N 7³² etelärajalta, Ilmolan kylässä Pajulan tilan R^N 22⁹ kohdalla, Koroisten kylän ja Alapaakkolan kylien rajalla Aapolan tilan R^N 11⁸ etelärajalta, Alapaakkolan kylässä Kaasilan tilan R^N 32³ itärajalta, sekä Alapaakkolan kylässä Jauhon tilan R^N 17¹ länsirajalla.

11) Talousveden johtamista varten joesta vesilaitoksen omistajan on kustannuksillaan rakennettava asianmukaiset vesipostit suojapenkereen sisäluisikan viereen seuraaviin kohtiin: länsirannalle Lautiosaaren kylässä Kemlin kaupungin ja maalaiskunnan rajalle, ns. Tasalan mutkan kohdalle Lautiosaaren jakokunnan yhteismaalle Lautiosaaren kylässä, tilojen Ranta II R^N 2³² ja Näppärä II R^N (1.35¹)⁴⁶ ja Koskela II R^N 1³ (23.35^c) rajalle, Lautiosaaren kylässä tilojen Myllyjarkko R^N 28¹³ ja Akola R^N 6²¹ rajalle, Lautiosaaren kylässä tilojen Tasanen R^N 5² ja Alatasanen R^N 5⁶ rajalle.

12) Hakijan on rakennettava entisiä vastaavat pyykki- ja venelaiturit niille, jotka ovat ne padotuksen johdosta menettäneet.

13) Suojapadot samoin kuin muutkin toisten etujen suojaamiseksi tehtävät rakennukset, sillat, laitokset ja laitteet on rakennettava niin, että ne ovat kestäviä ja tarkoitustaan vastaavia.

14) Vesilaitoksen omistaja on velvollinen, ellei omistajan kanssa ole toisin sovittu, siirtämään ne rakennukset, joita padotuksen tapahduttua ei voida tarkoitukseensa käyttää, omistajan osoittamalle enintään 3 kilometrin etäisyydessä nykyisestä paikasta olevalle uudelle paikalle ja rakentamaan ne ainakin niiden entistä kuntoa vastaavaan kuntoon tai suorittamaan vastaavan korvauksen.

15) Vesilaitoksen omistajan on korvattava maanmenetykset sekä vahinko ja haitta, mikä vastaisuudessa saattaa aiheutua rantatörmien mahdollisesta vyörymisestä tai sortumisesta ja suojattava kaikki vyöryvät rannat koko padotusalueella.

16) Kaikki työn aikana aiheutettu vahinko ja haitta, jota ei jo ole korvattu täyteen arvoonsa, on asianomaisille viipymättä korvattava.

17) Vesilaitoksen omistajan on suoritettava korvauksena padotuksesta johtuvista menetyksistä, vahingoista ja haitoista seuraavien tilojen rakenteiden ja rakennusten omistajille seuraavat korvaukset:

Kemin kaupunki:

Lautiosaari

R^N (1.35¹)²⁵ Törmälä (Arno Tasala) 572.400:-

Kemin maalaiskunta:

Lautiosaaren kylä

(1.35¹)¹⁴ Yht. (135¹)¹⁹ 15-19 140.820:-

(1.35¹)²¹ Alatasala (Aili ja Saimi Tasala) 656.940:-

(1.35¹)²⁸ Penttilä (Pentti Maijanen) 228.060:-

(1.35¹)³⁶ Hepola (Heino Kuusela) 189.000:-

(1.35¹)⁴¹ Keskitasala (Olli Kestilä) 1.044.675:-

(1.35¹)⁴² Rantatasala (Arno Tasala) 258.750:-

(1.35 ¹) ⁴⁷	Kaltiola	(Pekka Kaltiola)	231.000:-
2 ¹¹	Vesialatieksola	(Evel.Lyytinen)	126.600:-
2 ¹⁶	Keskitalo	(Frans Grönlund)	147.750:-
2 ³⁰	Ylitieksola II	(Vilj. Ylitieksola perik.)	495.000:-
2 ³²	Ranta II	(Anna Huhtasen perik.)	1.003.950:-
2 ³⁶	Toivola II	(Martti Rimali ym.)	506.100:-
2 ⁵³	Kangas II	(Sakari Rimalin perik,)	86.400:-
2 ⁶⁰ 2 ⁷⁴	Takala	(A. Filpus)	27.000:-
2	Näppärä	(Salli Ryytänen)	218.400:-
5 ⁹	Arkino	(Eero Arkino)	75.000:-
5 ¹⁰	Matlin	(Emmi Vallen)	87.000:-
5 ¹²	Yli-Tasanen	(Toini Tasanen)	2.529.993:-
6 ²¹ ja 6 ²³	Akola	(Liinu Akola)	2.016.113:-
7 ³³	Akola	(Emmi Luuro)	163.200:-
7 ⁸⁵	Ylijunes	(Sofia Rimalin ym)	49.500:-
8 ¹⁻⁴	Yhteinen		43.200:-
8 ⁶⁵	Metsävainio II	(Antti Viheriälä)	783.000:-
9 ¹³	Mäkitulkkila II	(F. K. ja Jouni Kestilä, Anne- li Lampela)	176.400:-
9	Nestola II	(Aarno Tasala)	272.625:-
9	Ylitulkkila	(Aino Lampela)	360.000:-
9,13,15,17,19	Yhteinen		183.600:-
10 ¹⁸ 10 ²⁵		(Hastin perik)	93.600:-
10 ¹⁰	Ylinikkola II	(Vilho Peurasaari)	1.785.510:-
20 ^{10,12,13,17-21}	Keski-Kestilä	(Helmeri Vanhatalo, Aili Tal- vite, E.J.Kouri)	2.667.600:-
20	Yhteisalue		99.540:-
(23,35) ^{2 5}	Mainio	(Pekka Liikanen)	686.975:-
(23,35) ^{2 6}	Alakoskela	(Aarno Tasala)	397.000:-
(23,35) ² ²⁰	Mäkiautio	(Martti, Leo ja Alpo Rimali Annikki Aspholm)	1.615.500:-
(23,35) ^{2 27}	Koskela II	(Vilho Kestilä ym.)	638.475:-
(23,35) ² ⁴⁰	Autio	(Tauno Rimali)	1.178.700:-
27 ¹⁸	Pöyhö	(Kemin maalausk.)	5.176.860:-
28 ¹³	Myllyjarkko	(Pekka Erholtz)	402.000:-
28 ⁸ , 39 ³²	Kantola, Ketola	(Matti Kanto)	75.000:-
(29,36) ³⁻⁶	Yhteisalue		1.011.300:-
(29,36) ¹³	Myynälä	(Kemin Osuusk.)	61.800:-
(29,36) ¹⁸	Lepola II	(J.K. Lassilan perik.)	1.758.000:-
(29,36) ²³	Kalliola	(Ol. Keminsseutu)	1.054.800:-
(29,36) ²⁵	Viheriälä II	(Greta Snelman, Elsa Linko Irja Hagen)	2.464.020:-

(29.36) ^{25³}	Koivukuja	(Veikko Savolainen)	76.500:-
(29.36) ²⁷	Nikkola II	(Eva Viheriälä, Riitta Savolainen)	2.251.426:-
(29.36) ⁴⁴	Hela	(Valde Helanummi)	184.800:-
(29.36) ⁴⁵	Nunni	(Erkki E. Helanummi)	212.400:-
(29.36) ⁶⁶	Vienola.	(Tauno Tuiskuvaara)	359.550:-
53 ¹	Vesijättö		21.420:-
54	Vesijättö		13.860:-
57	Vesijättö		285.540:-
130(223,224,444)	Vesijättö		102.240:-
	Jakokunnan yht.		42.840:-
Karttakuviot			
183, 184	Yhteinen vesijättö		14.400:-
181,182	Yhteinen vesijättö		68.400:-
203,210,211	Yhteinen vesijättö		27.000:-
	Jakokunnan yht. (Lautiosaaren jako- ja kalastuskunta)		2.241.360:-
	Yhteinen (Lautiosaaren jako- ja kalastuskunta)		150.000:-
	Jakokunnan yht. kalastuspaikka		306.000:-
Kemin maalaiskunta:			
<u>Kirkonkylä:</u>			
19,1 ²⁴	Laurila, Kallioniemi II	(O. Laurilan perik.)	4.247.176:-
1 ¹⁸	Hiljala	(Keminmaan Säästöp.)	549.498:-
1 ¹⁹	Pillilä	(Kemi Oy)	1.230.711:-
14 ⁷	Myöhänen	(Mino Myöhänen)	234.600:-
14 ¹⁰	Heikkilä II	(Kemin maaseurakunta)	20.920.620:-
15 ¹	Seppälä	(S.V. Kouri)	1.660.754:-
15 ²	Hietovuori	(Johan Sandberg)	253.800:-
15 ³	Jestilä	(Matti Savolainen)	346.800:-
15 ⁴	Vainio	(Ville Sandberg)	102.000:-
18 ¹	Koskela	(Jaakko Koskela)	422.700:-
18 ⁶	Jyrkäs	(Pekka Jyrkäsen perik)	1.410.300:-
18 ⁷	Tenno	(Toivo Tenno)	2.428.200:-
20 ³	Jaatila	(Yrjö Jaatinen)	325.800:-
19,24	Yhteislaue	(tilat 19,1 ²⁴)	97.500:-
	Yhteisalue		81.600:-
	Yhteinen lohipaikka	(Kirkonkylän jako- ja kalastuskunta)	71.820:-
Kemin maalaiskunta:			
<u>Alapaakkolan kylä</u>			
2 ²	Juopperi	(Kemin maalaiskunta)	698.820:-
3 ³⁻⁵	Yhteisalue		16.752:-

3 ³	Jaakkola	(Matti ja Henriika Jaakkola)	2.910:-
3 ⁶	Alavainio	(Toivo Sandberg)	3.120:-
3 ⁷	Rantakokkila	(Toivo Sandberg)ym.	38.760:-
3 ⁹	Mäkikokkila	(Helmer Mäkikokkila)	36.570:-
3 ¹⁰	Alakokkila	(Heikki Kokkila)	3.840:-
3 ¹²	Heikinpeltola	(Veikko Mäkikokkila)	8.100:-
4 ³	Alakauppila	(Pavo Kauppi)	404.850:-
4 ⁸	Törmä	(J.A. Koskelan perik.)	155.010:-
5 ⁶	Rantamaula	(Esko Rantamaula ym.)	536.394:-
5 ⁷	Erkkola	(Antti ja Maija Rantamaula)	501.432:-
5 ¹⁴	Keskimaula	(Erkki Pietilä)	37.800:-
6 ¹¹	Metsälä		35.100:-
6 ¹²	Harjula	(Väinö Vanhatalo)	27.900:-
(7.30) ⁴	Ruohaniemi	(Åke Ikonen)	249.622:-
(7.30) ¹⁶	Harju	(Heikki Tuokila)	13.050:-
8 ¹⁻⁴	Yhteisalue	(8 ¹ , 8 ⁴⁻⁶ , 8 ⁸ ja 8 ¹⁰⁻¹⁴)	281.220:-
8 ¹	Alavuokila	(Aarne Alavuokila ym.)	139.974:-
8 ⁸	Myllyharju	(Erkki Siivola)	14.832:-
8 ¹²	Rantavainio	(Tyyne Alanikkotervo)	47.103:-
9 ⁵	Mäkimartti	(Verner Mäkimartti ym.)	8.490:-
10 ¹	Nikurautio	(Antti Niva)	62.964:-
11 ²	Mäkiannala	(Janne ja Tanelli Annala)	145.710:-
11 ⁴	Hietala	(Eino Sandberg)	80.490:-
11 ⁵ ₁	Rantamaula	(Arvi Piekkola)	143.310:-
14	Ylimaihkila	(Salme Hoikka ja Iina Alamaunu)	366.762:-
14 ³	Lehtomaihkila	(Eino ja Saimi Kaera)	36.830:-
14 ⁴	Maihkila	(Artturi Putsansuu)	350.498:-
14 ⁶	Mäkimaihkila	(Aili Virta)	36.830:-
14 ⁸	Harjula		45.000:-
15 ⁴	Vainio	(Jalmari ja Erkki Ylinaula)	178.990:-
15 ¹⁴	Mäkihaula	(Kemin maalaiskunta)	492.000:-
16 ¹	Ylimarski	(Aarne ja Liisa Marski)	14.154:-
16 ⁸	Marski	(Niilo Maihkila)	19.848:-
17 ¹	Jauho	(Veikko Rantamaula, Pekka Jauho)	844.509:-
17 ⁸	Ylijauho	(Maria Ylijauho)	13.098:-
19 ¹	Niemi	(Betty ja Oskari Vanhamaa)	25.614:-
19 ⁹	Antti	(Väinö Juopperi ym.)	81.385:-
	Yhteisalue	(21 ² , 21 ⁴ , 21 ⁶⁻¹²)	28.746:-
21 ²	Alakoivuniemi	(Uuno Koivuniemi)	131.880:-
21 ⁷	Ylikoivuniemi	(Aarne Koivuniemi)	22.416:-
21 ⁶ , 21 ⁸	Kivikko, Erkkilä	(Eenil Koivuniemi)	30.000:-

23 ²	Keskikarila	(Väinö Karila ym.)	25.032:-
23 ⁷	Mäkikarila	(Pekka Karilan perik)	114.204:-
23 ⁸	Alakarila	(Heimo Karila)	34.860:-
23 ¹⁰	Haavisto	(Matti Alavahtolan perik,)	17.832:-
24 ¹	Alatalo	(Ville J. Vuokila)	14.484:-
24 ²	Keskitalo	(Ville J. Vuokila)	5.784:-
24 ³	Välitalo	(Ritva Vuokilaym.)	12.684:-
24 ⁶	Ylitalo		6.264:-
24 ¹¹	Ollikka	(Hellin Halonen)	9.534:-
24 ¹²	Juntura	(Hellin Halonen)	9.546:-
25 ⁶	Yliviippola	(Hilma Paakkolanvaara)	18.534:-
25 ¹⁴	Syrjälä	(Aarne Jauhola)	3.200:-
26 ²	Vanha	(Eelis Laurinolli ym.)	2.116:-
(27.28) ²¹	Matturi	(Alli Virta)	138.351:-
31 ³	Sunnari	(Heimo Sunnarin perik.)	76.707:-
31 ⁷	Hakkaus	(Pekka Sunnarin perik.)	48.279:-
31 ⁹	Ojala	(Irja Vahtola)	40.338:-
31 ²⁴	Alankola	(Hanna Sunnari)	75.000:-
31 ²⁶	Sunnari	(Aino Sunnari)	75.000:-
25 ¹⁰	Vaarala	(Henny Viippola)	75.000:-
32 ²	Pesonen	(Edvard Pulkkinen, Pauli Vah- tola)	82.104:-
32 ³	Maasila	"	106.584:-
32 ⁹	Kankaanranta	(Toivo Jänkälä)	68.751:-
33 ²	Ruonavaara	(Alma Ruonavaara)	101.250:-
33 ⁵	Ala-Ruonavaara	(Marbtti J. Ruonavaara)	200.250:-
33 ⁶	Vauhkola		173.700:-
34 ¹⁻³	Yhteisalue		9.384:-
34 ⁵	Rantapelkonen	(Olga Koivuniemi)	42.612:-
79 ¹	Vanhamaula	(Linda Maunu)	42.322:-
79 ²	Ylinaula	(Tatu Alavahtola)	17.322:-
79 ³	Uusinaula	(Väinö Vyörykkä)	177.322:-
Kemin maalaiskunta:			
<u>Liedakkalan kylä:</u>			
1 ¹⁻⁴	Yhteinen venevalkama	(1 ³ , 1 ⁴ , 1 ¹³ , 1 ¹⁵ , 1 ¹⁶)	145.980:-
1 ¹²	Ala-Hoikkala	(Veikko Rönkko ym.)	92.400:-
1 ¹³	Iso-Hoikkala	(Kalle Hoikkala)	26.700:-
1 ¹⁶	Hoikkala	(Ida Hoikkala)	115.500:-
2 ^{7/9}	Yhteisalue	(2 ⁹ , 2 ¹² , 2 ¹⁵ , 2 ¹⁶ , 2 ¹⁸ , 2 ¹⁹)	43.860:-
2 ¹⁸	Kivelä	(Jalmari Kiveliö)	54.000:-

	Yhteisalue	(3 ³⁻⁶ , 3 ¹⁰⁻¹²)	46.962:-
3 ³	Ylikontiola	(Matti Ylikontiola)	192.900:-
3 ⁴	Rantakontiola	(Sakari Kontiola)	220.350:-
3 ⁶	Mäkikontiola	(Hannu ja Pentti Viheriälä)	27.000:-
3 ¹⁰	Koski-Kontiola	(Eemil Keskinen)	527.144:-
4.5	Niemi-Niemelä	(Kemin kaupunki)	4.186.140:-
6 ⁷		(Aune Mäkinartti)	132.000:-
6 ¹¹	Alanne	(Olli Ala)	9.000:-
6 ¹⁸	Hepo-Oja	(Pekka Kanto)	57.780:-
2 ²³	Kotiranta	(Aatu Mecklin)	135.450:-
7 ⁵²	Ol. Keminseutu	(Ol. Keminseutu)	412.050:-
7 ⁵³	Kuntala	(Kemin maalaiskunta)	493.350:-
9 ¹ , 9 ⁸	Ojala, Mäkelä	(Tilat 9 ⁹ , 9 ¹⁰ , 9 ¹¹ , 9 ¹⁴)	391.575:-
9 ⁹	Mäkelä	(Isak Kesti)	86.850:-
9 ¹⁰	Ojala	(Lauri Ojala)	637.876:-
9 ¹¹	Jokela	(Pekka Ruonaniemi)	966.826:-
9 ¹⁴		(Veikko Karvo)	54.000:-
10 ²	Ylälääkkö	(Otto Lääkkö)	194.881:-
10 ²	Alalääkkö	(Matti A. Lääkkö)	169.455:-
10 ⁴	Lääkkö	(Tilda Sunnari ym.)	338.715:-
	Yhteisalue	(11 ⁶ , 11 ¹⁹ , 11 ²⁰)	394.200:-
11 ⁶ , 11 ⁵	Välitalo	(Eero Söyrinki)	284.010:-
11 ¹⁰	Ylijuntheikki	(Janne Söyrinki)	1.660.055:-
11 ¹⁹	Keskijuntheikki	(Eero Söyrinki)	430.200:-
11 ²⁰	Alijuntheikki	(Alma Tervaharju)	27.600:-
	Yhteisalue	(12 ² , 12 ³ , 12 ⁷ , 12 ²⁰ , 12 ²¹)	142.080:-
12 ²	Lukkarin virkatalo	(Kemin maaseurakunta)	685.500:-
13 ³	Helistö	(Sakari Helistö)	1.586.770:-
13 ⁵	Eskola	(Hemmi Knuuti)	314.775:-
13 ⁷⁻¹¹	Yhteisalue	(13 ⁷⁻¹¹ , n:o: 394, 395, 403)	45.600:-
13 ⁷	Rantaniemi	(Anni Leppälä)	8.304.360:-
13 ⁸	Niemi	(Otto Rantaniemi ym.)	6.038.093:-
13 ⁹	Männikkö	(Martta ja Kaarlo Ravander)	1.082.708:-
13 ¹⁰	Rannanniemi	(Aarno, Maila ja Tuula Ravander)	2.515.291:-
13 ¹¹	Kallioniemi	(Otto Rantaniemi, Martta Ravander, Emmi Knuuti)	1.538.134:-
14 ¹	Ylimäkinieniemi	(Otto Kuusela)	3.266.010:-
14 ⁵	Yritys	(Otto Rantaniemi, Kaarlo Ravander ym.)	899.160:-

14 ⁷	Alamäkinieniemi	(Sakari Mäkinien perik)	729.795:-
14 ⁸	Kuusela	(Aug. Mäkinieniemi)	924.900:-
14 ⁹	Valtonen	(Sakari Mäkinien perik.)	274.650:-
14 ¹⁰	Annala	(Anna Mäkinieniemi)	914.595:-
14 ¹¹	Tuomisaari	(Aug. Mäkinieniemi ym)	722.850:-
15 ²⁵	Yliherva	(Toivo Penttinen)	903.389:-
15 ²⁶	Siirtola	(Jaakko Kangas)	682.650:-
15 ³⁵	Herva	(Veikko Kairento)	3.477.900:-
15 ⁴²	Alaherva	(Yrjö Herva)	1.456.560:-
15 ⁵³	Koivikko	(Heikki Yliherva)	767.400:-
	Yhteinen ranta	(16 ⁵ , 16 ⁶ , 16 ⁷)	281.475:-
16 ⁵	Alaflänkkilä	(Otto Lääkkö)	703.541:-
16 ⁷	Flänkkilä	(Arvo Lääkkö)	361.575:-
	Yhteinen palsta	(19 ²⁻⁴)	38.271:-
19 ¹¹	Rauhala		15.000:-
22 ¹¹	Nestola	(Eino Mäkitulkkila ym)	198.916:-
22 ¹²	Tapanila	(22 ¹⁶ , 22 ¹⁵)	279.720:-
22 ¹⁶	Tapanila	(Eero Tapanila)	266.110:-
22 ¹⁸	Ala-Tapanila	(Eero Peltoniemi)	157.626:-
23 ³⁻⁴	Yhteisalue	(23 ³⁻⁴ , 23 ¹⁴ , 23 ¹⁸)	356.400:-
23 ¹			78.030:-
23 ³	Pohjola		68.850:-
23 ⁴	Männistö	(Heikki Kouri)	68.850:-
23 ⁶	Sareli	(Väinö Kuula)	167.700:-
23 ⁷			78.030:-
23 ⁹	Vuori	(Edvard Heikkinen)	510.600:-
23 ¹¹	Vuokila	(Erkki Vuokila)	296.790:-
23 ¹⁷⁻¹⁸	Lehtovirta	(V. Lehtovirran perikunta)	370.710:-
23 ²⁰	Kuusisto	(I.E. Kouri)	172.500:-
23 ³⁰	Kourila	(A.Y. Kittilän perik.)	1.202.130:-
25 ¹	Kunila	(Betu Niskala)	158.850:-
	Yhteisalue	(Liedakkalan jako- ja kalastuskunta)	140.454:-
	Kemin maalaiskunta:		
	<u>Koroisten kylä:</u>		
1 ¹⁸	Aapola	(Matti Knuuti)	210.117:-
2 ⁶	Alavainio	(Jaakko Alavainio)	72.672:-
3 ¹	Rusko	(Aarne Ruskola ja Vilho Ruskolan perik)	787.051:-
(4.9) ³	Ylilaiti	(Artturi Koivuniemi)	108.669:-

(4.9) ¹⁰	Keskilaiti	(Toivo V. Sunnari)	35.259:-
(4.9) ¹¹	Pökkä	(Charles Savolainen)	76.512:-
(4.9) ¹²	Junila	(Johan Savolainen)	123.849:-
(4.9) ²⁷	Jaakkola	(Aarne Ny)	27.720:-
(4.9) ³⁰	Puistikko		110.130:-
5 ²	Matala	(Dagmar Matala)	542.640:-
5 ³	Koivula	(Taneli Matala)	424.155:-
6 ¹	Majala	(Eelis Leinonen)	172.884:-
(7.8) ¹⁰	Heimola		27.450:-
(7.8) ²²	Puistola		36.000:-
(7.8) ²³	Haavikko		31.500:-
10	Sunnarborg	(Hans Sunnarborg)	1.387.665:-
	Yhteisalue		304.860:-
	Kemin maalaiskunta:		
	<u>Ilmolan kylä:</u>		
1 ¹⁰	Alilahti	(Tauno Alalahti)	1.683.300:-
1 ¹¹	Syrjälä	(Sakari Alalahden perikunta)	208.920:-
1 ¹²	Keskilahti	(Sakari Alalahden perikunta)	177.750:-
1 ²¹	Ylilahti II	(Niilo Ylilahti)	389.483:-
	Yhteisalue	(1 ³ , 1 ¹⁰ , 1 ²¹)	67.200:-
1 ²³	Einola I	(Eino Ylilahti)	119.148:-
1 ²⁴	Nikkilä I	(Niilo Ylilahti)	258.138:-
1 ²⁵	Perälä	(H.E. Vanhatalo)	25.401:-
4 ⁶	Kreku	(Janne Kreku)	1.555.005:-
4 ¹⁰	Ala-Kreku	(Aino Hoikkala)	938.990:-
5 ⁹	Lahdenvuoti	(Matti Viippola ym.)	453.060:-
7 ¹⁰	Pollola	(Pollolan perikunta)	1.550.526:-
8	Kauppila	(Aleksi ja Frans Lampela, Jalmari Alakontiola)	1.419.320:-
8 ²	Kauppila	(Aleksi ja Frans Lampela)	21.000:-
8 ⁴	Alakauppila	(Jalmari Alakontiola)	42.000:-
9 ⁸	Knuuti	(Lenne Prykäri)	227.340:-
9 ¹²	Ol. Keminseutu	(Ol. Keminseutu)	1.889.460:-
11 ²	Rapakko	(Elof Svanbergin perikunta)	1.708.170:-
14 ¹	Yli-Maahila	(Isak ja Laina Maahila ym)	776.933:-
15 ⁵	Vanhatalo	(E. Vanhatalon perik)	552.450:-

15 ⁷	Haapaniemi	(E. Vanhatalon perik.)	256.920:-
16 ¹³	Alatörmä	(Otto Lehdenkauppi)	121.742:-
20 ⁴	Prykäri	(Yrjö Prykäri)	132.300:-
22 ⁸	Ojala	(Anna Ojala)	676.785:-
22 ⁹	Pajula	(Reino Piippola)	955.200:-
Kemin maalaiskunta:			
<u>Hirmulan kylä:</u>			
2 ⁴	Rantakunnari	(Eino Pentinsaari)	320.675:-
	Yhteisalue	(3 ² , 3 ⁴ , 3 ⁶ , 3 ⁸⁻¹⁴)	124.200:-
3 ²	Keskitalo	(Yrjö Kittilä)	1.529.850:-
3 ⁸	Haavikko	(Yrjö Kittilä)	228.348:-
3 ⁹	Heikkilä	(Yrjö Kittilä)	135.000:-
4 ²	Pentinsaari	(Eino Knuuti, Aalle Pentinsaari)	322.976:-
4 ¹²	Pentti	(Teppo Pentinsaari)	368.660:-
5 ⁵	Aatu	(Vilho Kukon perik.)	779.070:-
5 ⁸ , 5 ¹⁰	Keski-Ruokanen, Ruokanen	(Heikki Hjorthin perik.)	1.437.000:-
6 ¹	Keski-Hirmu	(Aino Nikkilä)	1.983.939:-
6 ⁵	Keskitalo	(Vilho ja Anja Koutonen Sofia Louekari)	1.762.319:-
8 ⁵	Alinäättä	(Yrjö Kittilä)	854.401:-
9 ¹⁻⁵	Yhteisalue	(9 ² , 4, 20, 24, 25, 26)	50.188:-
9 ⁴	Jarkko	(Jarkon perikunta)	591.600:-
9 ²⁸	Haapatörmä	(Verner Leskinen ym.)	715.122:-
10	Tuiskuvaara	(Teivo Tuiskuvaara)	2.206.710:-
12 ⁵	Kursu	(Matti Kursu)	495.720:-
	Yhteinen kalastuspaikka		454.380:-

Korvauksia suoritettaessa otetaan huomioon asianomaisille oikeudenomistajille suoritettut ennakkokorvaukset indeksillä (2.00) korotettuina.

Jos kiinteistö on kiinnityksen johdosta tai maksamattoman kauppahinnan oikeutta koskevien säännösten nojalla vastaamassa saamisesta tai määrätyn raha- tai tavaratulon kantamisoikeudesta, on korvauksen suhteen menetteltävä, kuten kiinteän omaisuuden pakkolunastuksesta heinäkuun 14 päivänä 1898 annetun lain 50 §:ssä sanotaan.

18) Korvaussummille suoritetaan 6 %:n korko siitä päivästä lukien kun omaisuus on omistajan hallinnassa otettu, maksupäivään asti.

19) Vesilaitoksen omistajan on pidettävä kunnossa kaikki suoja-laitteet, pumppulaitokset, valtoajat, salaojat ja niihin kuuluvat laitteet, vesipostit, ylikulkutiet, vene- ja pyykkilaiturit sekä kaikki ne laitteet ja rakenteet, jotka vesilaitoksen rakentamisen yhteydessä tehdään.

20) Vesilaitoksen omistaja on vastuussa kaiksesta vahingosta ja haitasta, mikä yrityksestä voi aiheutua, ja hakijan on täytettävä kaikki oikeudenomistajien kanssa tekemänsä Isohaaran voimalaitoksen rakentamista koskevat sopinukset.

Helsingissä 15 päivänä heinäkuuta 1961.

R. SAVISAARI

K.NIINIVAARA

R. SAVISAARI

K.NIINIVAARA

Toimitusinsinööri

Avustava insinööri

ERKKI KÖNGÄS

SAKARI LAAJUS

ERKKI KÖNGÄS

SAKARI LAAJUS

Uskottu mies.

Uskottu mies.

Liitteinä:

1. Erkki Kōnkään ja Sakari Laajuksen yhteinen eriävä mielipide.
2. Sakari Laajuksen eriävä mielipide.
3. Erkki Kōnkään eriävä mielipide.
4. Jäljennös Pohjolan Voima Oy:n ja Kemijoen Uittoyhdistyksen välisestä 25.5.1954 tehdystä sopinuksesta.
5. Arvioimislautakunnan arvio Akkunusjoen tulva-alueista (19.7.1949)
6. Lääninasessori U.V. Halosen lausunto Kemijoen kalastusvahingoista.
7. Keijijoen rakennusvahinkokomitean lausunto toimitusmiehille (5.6.1961)
8. Luettelo työnaikaisista vahingoista.

Jäljennöksen oikeaksi todistaa: Helsingissä
tie- ja vesirakennushallituksessa,
heinäkuun 17 päivänä 1961.

Viran puolesta: R. Savisaari.